

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:481

av Lars-Arne Staxäng m.fl. (M)

Fakturabedrägerierna

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av krafttag för att motverka fakturabedrägerierna mot privatpersoner och företag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Blufffaktura, eller fakturabedrägeri, är ett samlingsbegrepp för ett krav på betalning för en vara eller tjänst som du aldrig beställt eller fått levererad. Listan som Svensk Handel tar fram över företag som skickar ut blufffakturer verkar ständigt växa och vi kan så gott som dagligen läsa i medierna om personer och företag som blivit lurade genom blufffakturer. Under sommaren 2015 varnades det även för falska p-böter. Blufffakturer är dessvärre numer ett av de vanligaste brott som småföretagare utsätts för. Därtill händer det att en blufffaktura går så långt som till ett betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten, vilket skapar såväl obehag som onödigt arbete för den drabbade. Detta eftersom man måste ha bestridit fakturan innan den hamnar hos Kronofogden för att få den avskriven.

Trots att rättsväsendet får fast en del bedragare så hittar de kriminella hela tiden nya offer för sina falska fakturer. Det kan röra sig om sommarstugeägare som får falska telefonfakturer, bostadsrättsinnehavare som luras att gå med i icke-existerande intresseorganisationer eller personer som faktureras för en påhittad pensionsrådgivning. Men problemet är särskilt omfattande för småföretagare och särskilt på sommaren, då man försöker utnyttja att vd eller ekonomichef är på semester.

Företag och privatpersoner som drabbas av bluffakturor upplever ofta att språket är direkt hotfullt från de oseriösa företag som ligger bakom. En del bluffmakare ringer upp företagare och bandar samtalet som sedan klipps ihop; detsamma sker även med skriftliga avtal som det klipps och klistras i. Ofta hotar bluffföretagen sedan med betalningsförelägganden, många blir skrämda till att betala då de vill undvika betalningsanmärkningar. Detta innebär att det sannolikt finns ett stort mörkertal då en del betalar för att slippa ytterligare problem.

Polisen har satt in ökade resurser vilket är bra, men tyvärr läggs många polisanmälningar om bluffakturor fortfarande ner. Alltså kommer de kriminella undan. Men man ska även ha i åtanke att kostnaderna och den tid som går åt för att bestrida bluffakturor gör att en del företag riskerar att gå under. Detta är orimligt.

Genom nya bestämmelser är det nu lättare att få bort felaktiga uppgifter från Kronofogdemyndighetens register för att ge ett ökat skydd för dem som drabbas av bluffakturor. Det är också positivt att Svensk Handel har upprättat en varningslista och råd om hur man ska agera ifall man drabbas. När det gäller privatpersoner så måste en betalningsanmärkning fastställas av ansvarig myndighet, medan företag kan få en betalningsanmärkning redan när Kronofogdemyndigheten registrerar en ansökan om betalningsföreläggande. Här måste förändringar till.

Alliansregeringen tillsatte två utredningar, Åtgärder mot fakturabedrägerier SoU 2013:85 och Stärkt straffrättsligt skydd för egendom dir. 2014:12. Utredningen SOU 2015:77 Fakturabedrägeri som nyligen presenterades föreslår en rad åtgärder i linje med vad som anförs i denna motion. Detta arbete måste prioriteras och skyndsamt åtgärdas av den nuvarande regeringen.

Utredningen föreslår också att informationsinsatser ska vidtas. Polismyndigheten, Konsumentverket och Tillväxtverket föreslås få i uppdrag att dels gemensamt och dels var för sig få det huvudsakliga ansvaret för informationen.

Det måste bli tydligare att den som skickar ut en bluffaktura gör sig skyldig till brott och kan polisanmälas samt att den drabbade kan framställa skadeståndsanspråk. För att detta ska bli verklighet måste fler polisanmälningar leda till åtal och straffen för bedrägeri skärpas. Bedrägeribrotten bör prioriteras tydligare i polisens arbete. Företagens skydd mot bluffakturor bör stärkas samtidigt som arbetet med att lagföra de som sysslar med falska fakturor bör prioriteras från rättsväsendets sida.

Lars-Arne Staxäng (M)

Annicka Engblom (M)

Hans Rothenberg (M)

Maria Plass (M)